

EN MAGISK DAG

med toppfågeljakt

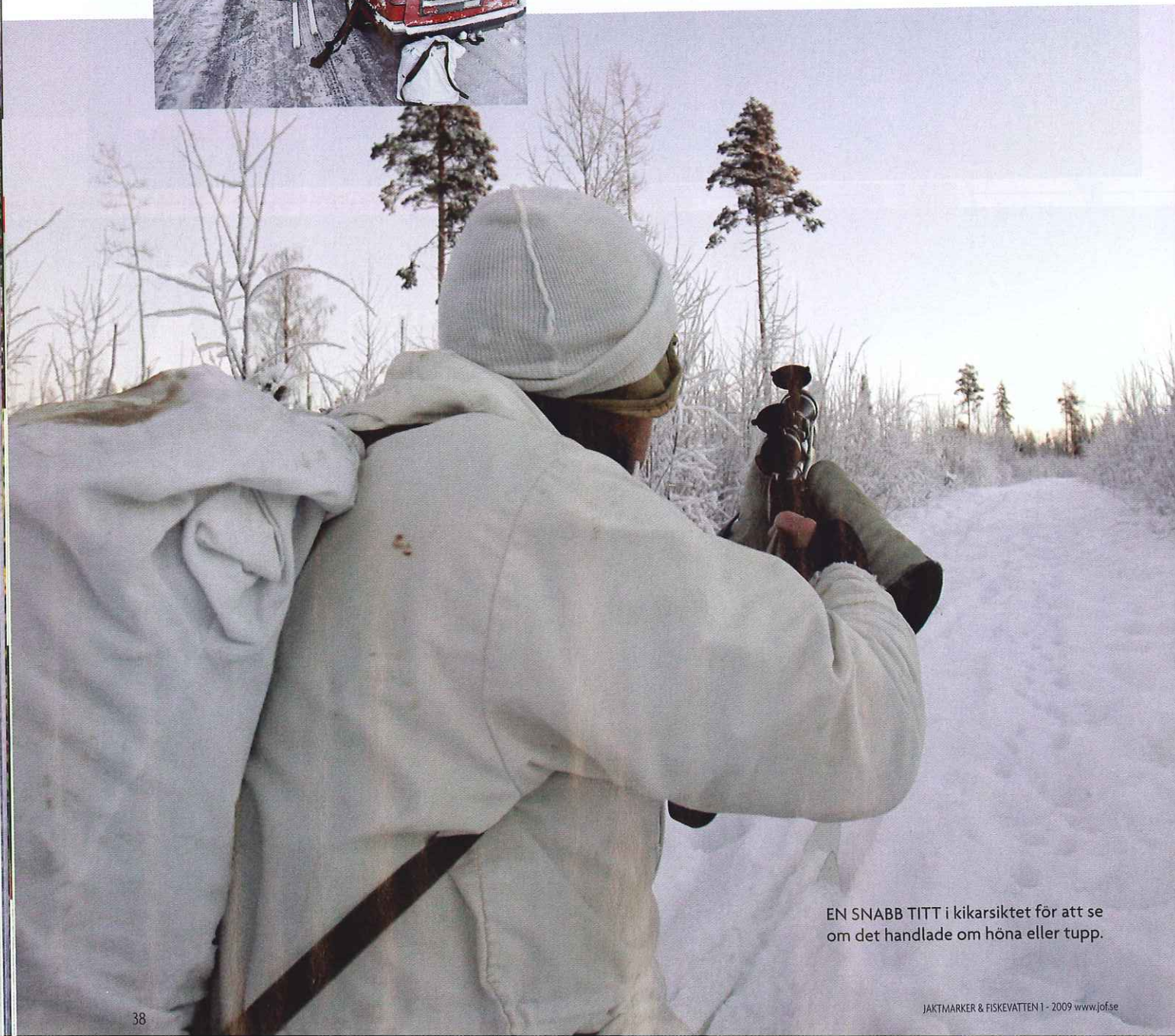
När kylan börjar bita i plockar Bo Johansson fram fågelstudsaren ur vapensåpet.

Under advent infaller toppfågeljägarens högtid. En julhelg utan skogsfågel på matbordet finns inte i den inbitne fågeljägarens begreppsvärld.

Text och foto: JOAKIM NORDLUND

BO JOHANSSONS RÖDA TOYOTA lämnades några kilometer från Avafors. Sedan väntade tre timmars jagande – på skidor!

EN SNABB TITT i kikarsiktet för att se om det handlade om höna eller tupp.

EN VANLIG SYN om man träffar på Bo Johansson i skogen.

"Under några timmar lämnar orrarna sina legor i snön för att söka mat i tall- och björktoppar"

TYDLIGA SILHUETTER mot klarblå himmel. Det var aldrig någon tvekan om vilken fågel vi stött på. Men att få orrflocken inom rimligt skjutavstånd visade sig vara väl så knivigt.

BO JOHANSSON har fått uppleva två fantastiska fågelår.

Adventstid brukar handla om utomhusgranar, saffransbröd och levande ljus. Det säger inte Bo Johansson nej tack till. Men den viktigaste kryddan i hans decembertillvaro är ändå toppfågeljakten.

Har man riktig tur kan man få uppleva näst intill magiska vinterdagar i december och januari. Visst, det är den mörkaste tiden på året. Det är också en tid när solen nätt och jämt orkar upp över horisonten. Men är det riktigt kallt och klart visar sig naturen från sin bästa sida och kontrasten mellan mörker och ljus gör att intrycken från en vacker vinterdag blir starkare än vanligt.

Under några timmar lämnar orrarna sina legor i snön för att söka mat i tall- och björktoppar. Det är då toppfågeljakten är som bäst.

Råneåbon Bo Johansson är en riktigt inbiten jägare som jagar älg, räv, björn och fågel. Han håller fågeljakten mycket högt och 2006/2007 hade Bo Johansson 38 fågeljaksdagar och 15 dagar med älgjakt. Då är inte vaknätter efter räv inräknat.

– Min fru Ulla sa: "Du har nog hundra jaktdagar", men det tror jag inte. Men det kanske inte är så långt ifrån, för de dagar som jag skrivit ned är bara de dagar när vilt fälldes, säger han.

Det råder inget tvivel om att han verkligen brinner för jakten. Det underlättar säkert om man som Bo har bra jaktmarker. Cirka sex mil nordöst om Luleå har han sitt eget jaktparadis i trakterna runt Avafors och Hovlös.

– TILLGÅNGEN PÅ SKOGSFÅGEL varierar. Det går i cykler. Men nu upplever jag att det blir längre och längre mellan toppåren. Vi har fått vara med om två riktigt bra fågelår och har vi tur kommer också ett tredje. Senast det var så här var väl i slutet av 1980-talet, säger han.

När mörkertiden infinner sig i norr tar han tillvara på varje uns av dagsljus. Och när vintern visar sig från sin bästa sida är det bara att njuta.

När han parkerat sin röda Toyota var solen precis på väg upp. Ett svagt skimmer av violett och rött samsades på himlen i norr. Vände man på huvudet såg man de första strålarna från en sol som om några timmar skulle färga ett helt himlavalv i ljusblått.

– Här vet jag att det finns fågel. Jag såg en stor flock igår men det gäller att hitta igen dom, säger han.

DET VAR UNDERBART VACKERT UTE. Himlen fick allt klarare färg och snön som låg kvar i träden skapade en julstämning som kändes som ett elixir för den som bara några dagar innan fått uppleva ett regntungt Stockholm. Ett tio centimeter tjockt lager av nysnö hade lagt sig ovanpå den hårda skaren som bildats veckan innan.

Frågan var bara om lagret med nysnö skulle vara tillräckligt tjockt för att dämpa det skarpa ljud som uppstår när skidan och staven möter den hårda skarsnön. Svaret skulle vi få tämligen omgående. Det dröjde bara 20 minuter innan Bo höll upp handen till tecken. Vi stannade och han kikade med sikten på den fågel som satt knappa 300 meter bort från oss. Ett bra skott-håll är 150 meter och är man som Bo Johansson gammal tävlings-skytt, så kan man lägga till 20-30 meter.

DET ÄR INTE ALLTID som det dyraste är det bästa. Med kronans skogsskida "vita blixten" under fötterna har Bo Johansson fäällt åtskilliga orrtuppar.

Men han kunde snabbt konstatera att det inte var läge att skjuta in en patron i loppet. Titten genom kikarsiktet avslöjade att det handlade om en orrdam som var i färd med att mumsa i sig frukosten.

Längre bort satt fler orrarna och den här gången gick det att höra ljudet när de åt. Någon riktig närtkontakt fick vi ändå aldrig eftersom flocken lyfte för att slå fast 500 meter längre bort. Vi insåg snabbt att ljudet från stavar och skidor var så högt att det skulle bli mycket svårt att komma inom bra skjutavstånd.

– Det hade behövt komma tio ►

"Vi stod som handfallna när ett femtontal orrar kom rätt över våra huvuden"

centimeter till. Det hade räckt. Och när det faller mer nysnö är det som att skaren äts upp. Nu kommer vi att få det tufft, säger han.

När vi kämpade i snären lyfte orrhönan och under den skinande solen och den blå himlen rörde hon sig ogererat och hemtamt.

– Det är som att orrhönorna sitter bättre. De vet kanske att det är lugnt för deras del, säger Bo och ler.

VI VAR I ALLA FALL INTE ENSAMMA i skogen. Bortsett från orrarna hade älgarna lämnat åtskilliga bevis på sin existens och vi såg också spår av mård, ekorre, räv och hare. När knastret från skidor och stavar upphörde blev det helt tyst. Mot det himmelsblå växte sig ett vitt streck längre och längre och Bo kisade mot solen samtidigt som han följde flygplanet väg:

– Dom där går till Rovaniemi. Det går flera såna om dagen den här tiden på året. Det är engelsmän eller tyskar som ska upp till Rovaniemi och träffa tomten.

En av ortens mest hängivna fångstmän gjorde också sin dagliga tur till några av de mårdfällor som han gillrat. Hans snöskoter var annars det enda markburna motorfordon som vi kom i kontakt med.

Mitt i allt detta insåg jag att vi befann oss i orrarnas förlovade land för plötsligt såg vi en stor flock sittande i några tallar 400 meter bort på kalhyget.

– Vi försöker söka oss ned mot

skogskanten och se om den kan ge oss skydd, säger den så erfarna fågeljägaren.

Den sista biten gick Bo fram själv och cirka tre minuter senare hördes den skarpa knallen när en 6,5x55 lämnade loppet.

När han återvände gick det inte att utläsa om det blivit träff eller bom.

– Den jag sköt på för snett nedåt, de andra två för mer snett upp. Men det var otroligt så mycket fågel som lättade när det small. Det måste ha varit ett femtontal orrar, två stora flockar, säger han. Sedan påbörjades en annan del i jägarens vardag; letandet efter bytet. Framme vid björken hittade vi ingen fågel och efter cirka femton minuters sökande tvingades vi inse att skottet aldrig hade träffat.

– MEN DET ÄR LURIGT. Den jag sköt senast hade dykt ned i en grop och det var nära att jag aldrig skulle ha hittat den. I vanliga fall ser man ju dun som ligger men då såg man inte ett enda dun i snön trots att fågeln var stendöd där den låg.

Det var ändå inte över.

Färden gick vidare över det gamla hygget och plötsligt bröts tystnaden av vingslag. Vi stod som handfallna när ett femtontal orrar kom rätt över våra huvuden.

– De blev skrämda av något men jag håller med, det där var helt ologiskt.

Sedan blev det tyst.

Toppfågeljakten denna vackra de-

cemberdag gick mot sitt slut.

– Nu börjar de söka sig ned på marken igen. Det är några korta timmar som man kan jaga men när det är som i dag gör det inte så mycket att man inte får skjuta. Vi vet ju att det finns fågel och vackrare än så här blir det knappast.

Kan man vara nöjd en dag när vilket inte gjort annat än gäckt en?

Ja, det kan man.

FÅR MAN SOM BO JOHANSSON vakna upp till en dag med minut sjutton grader, perfekt skidföre och massvis med fågel i markerna så inser man att man är lyckligt lottad.

– Jag hoppas att vi får fler såna här år. Visst klappar mitt hjärta för älgjakten men det här är något helt annat. Toppfågeljakten är något som jag inte skulle vilja vara utan för den ger mig en helt annan frihetskänsla. Och när det är så här tillgång på fågel, så är det inte mycket som slår den.

Men julorren då?

Ja, den ligger redan i frysen. Den och ett antal till.

– Det har varit ett fantastiskt jaktår så dottrarna Anna-Karin och Susann kommer att bli nöjda. Det kommer att bli orre eller tjäder åtminstone en av dagarna när Susann är hemma med sin familj under jul.

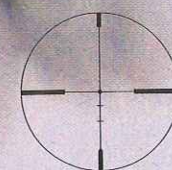
ÄR DET RIKTIGT kallt och klart så visar sig naturen från sin bästa sida.

VI BLEV UTAN BYTE men Bo Johansson fick ändå i uppgift att visa upp de två fåglar som han skjutit dagen innan.

SIGHTRON™

HHR

"Hunter hold over" ett av riktmedlen som hjälper dig "hålla över".

Beställ särtryck från Jakt & Jägare nr 10 2008 från oss.

Sightron testas!

NIGHTFORCE™

För dig med extrema krav.

Toppfågelmodeller:

3,5-15x50 - 56

5,5-22x50 - 56

8-32x56

12-42x56

Beställ katalog

www.nightforce.se

Eftersöksbelysning, extraljus, sökarljus och handstrålkastare. knivar, skyttetillbehör och vattensäkert papper.

Light FORCE™
PERFORMANCE LIGHTING

www.nightforce.se telefon 0950-120 00